

Úloha III.1 ... Měnová reforma

5 bodů; (chybí statistiky)

V Československu byl po válce nedostatek potravin, který byl řešen takzvaným přidělovým systémem, kdy se jídlo dalo koupit jen na potravinové lístky. Tento systém byl zrušen až 1. 6. 1953 spolu s provedením měnové reformy. Během této měnové reformy se mzdy a ceny přepočítaly v poměru 5 : 1, zatímco úspory mezi 5 000 Kčs a 10 000 Kčs byly přepočítány v poměru 6,25 : 1. O kolik nových peněz by tím přišla rodina, která by měla naspořeno 9 000 Kčs? Kolik by si za to mohla po měnové reformě koupit chlebě, pokud po reformě stál bochník chleba 2,8 Kčs?¹

Rodina přijde o peníze, neboť pro určitou částku peněz jim peníze vymění v méně výhodném poměru. Přesněji řečeno: i když budou přepočítány jak peněžní částky, tak ceny, odlišnost těchto dvou přepočtů znehodnotí část peněz tím, že si za nové peníze bude možno koupit menší množství chleba než předtím.

Abychom získali obnos peněz, o který rodina přijde při přepočítání peněz v méně výhodném poměru, musíme hodnotu peněz převést v obou poměrech a výsledné hodnoty od sebe odečíst. Musíme se proto trochu zamyslet. Kurz 5 : 1 znamená, že za pět starých korun dostane rodina od státu pouze jednu novou korunu. To tedy znamená, že celkem dostane rodina pětkrát méně korun – musíme tedy jejich peníze vydělit 5. Při kurzu 6,25 : 1 aplikujeme stejný myšlenkový postup, tedy musíme množství peněz vydělit 6,25.

Obnosy získané po reformě jsou proto

$$\frac{9\,000\text{ Kčs}}{5} = 1\,800\text{ Kčs} \quad \text{a} \quad \frac{9\,000\text{ Kčs}}{6,25} = 1\,440\text{ Kčs},$$

přičemž jejich rozdíl se rovná $1\,800 - 1\,440 = 360$ Kčs. To znamená, že rodina po reformě přijde kvůli poměru o 360 Kčs.

Za takovou částku by si rodina mohla koupit $360/2,8 \approx 128$ celých bochníků chleba.

Adam Krška

Korespondenční seminář Výfuk je organizován studenty a přáteli MFF UK. Je zastřešen Oddělením propagace a mediální komunikace MFF UK a podporován Katedrou didaktiky fyziky MFF UK, jejími zaměstnanci a Jednotou českých matematiků a fyziků.

Toto dílo je šířeno pod licencí Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported. Pro zobrazení kopie této licence navštivte <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

¹Zájemci si mohou prostudovat předrevoluční vývoj cen dalšího zboží a služeb např. na adrese: <https://bit.ly/2zCUWuh>.